

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0408U005189

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-12-2008

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скіданов Артем Геннадійович

2. Skidanov Artem Gennadyevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.21

Назва наукової спеціальності: Травматологія та ортопедія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 31-10-2008

Спеціальність за освітою: 1901

Місце роботи здобувача: Інститут патології хребта та суглобів ім.проф.М.І.Ситенка АМН України

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: 61024,м.Харків, вул.Пушкінська,80

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.607.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І.Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 80, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут патології хребта та суглобів ім.проф.М.І.Ситенка АМН України

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: 61024,м.Харків, вул.Пушкінська,80

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.41

Тема дисертації:

1. Механізми розвинення та діагностика латерального артрогенного стенозу у пацієнтів з дегенеративними захворюваннями поперекового відділу хребта
2. Development mechanisms and diagnostics of the lateral recess stenosis with the patients suffering from degenerative diseases of lumbar spine

Реферат:

1. Об'єкт: дегенеративні захворювання поперекового відділу хребта. Мета: удосконалити діагностику латерального артрогенного стенозу хребтового каналу у пацієнтів з дегенеративними захворюваннями поперекового відділу хребта на підставі вивчення особливостей будови хребтового каналу, заднього опорного комплексу та механізмів розвинення захворювання. Методи: клінічні, рентгенологічні, комп'ютерно та магніторезонанснотомографічні, математичне моделювання методом кінцевих елементів, статистичні. Встановлено характер впливу трилисничової форми хребтового каналу та артрогенного звуження каналу корінця на клінічний перебіг дегенеративних захворювань поперекового відділу хребта. Визначено діагностичну цінність окремих клінічних симптомів та синдромів у діагностиці артрогенного

дегенеративного стенозу каналу корінця в залежності від рівня стенозування. Уперше виявлено та вивчено особливості будови поперекового відділу хребтового каналу, що зумовлюють схильність до розвитку латерального дегенеративного артрогенного стенозу, і доведено природжений характер цих особливостей. Розроблено спосіб визначення орієнтації в просторі суглобових відростків хребців і побудовано математичну модель поперекового відділу хребта за допомогою методу кінцевих елементів. Виявлено анатомічні особливості заднього опорного комплексу поперекового відділу хребта, що зумовлюють несприятливі напруження суглобових відростків, які призводять до розвинення артрогенного дегенеративного стенозу. Вивчено механізми стенозування каналу корінця під впливом спондилоартрозу. Виявлено якісні та кількісні критерії діагностики за клінічними даними, даними рентгенометрії та комп'ютерної томографії. Визначено діагностичну цінність та інформативність рентгеноконтрастних ознак. Означені дослідження допомогли зрозуміти деякі особливості етіології та патогенезу латерального артрогенного дегенеративного стенозу хребтового каналу, його значення в перебігу інших дегенеративних захворювань поперекового відділу хребта. Нові відомості про патогенез захворювання дозволили більш повно представити зв'язок структурнофункціональних змін хребтового сегмента з клінічною симптоматикою. Завдяки цьому стало можливим удосконалити діагностику і з нових позицій підійти до лікування дегенеративних захворювань поперекового відділу хребта і їхніх проявів та наслідків. Розроблений алгоритм діагностики латерального артрогенного стенозу поперекового відділу хребтового каналу шляхом вивчення клінічних проявів дозволив знизити кількість невдалих хірургічних втручань з приводу дегенеративних захворювань поперекового відділу хребта, допоміг встановлювати зону і планувати необхідний обсяг декомпресії при хірургічному лікуванні. Результати клінічних досліджень впроваджені в роботу відділів ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка АМН України», включені в учбовий процес кафедри травматології та ортопедії ХМАПО, впроваджені в клінічну практику травматологічного відділення Обласної клінічної травматологічної лікарні м. Харкова, травматологічного відділення Міської багатопрофільної лікарні №18 м. Харкова. Травматологія та ортопедія.

2. Object: Degenerative diseases of lumbar spine. The purpose: to perfect the diagnostics of lumbar spine lateral arthritic stenosis basing on the study of special features of the structure of lumbar spine vertebral canal, vertebrae articular processes and mechanisms of the development of this disease with the patients suffering from degenerative diseases of lumbar spine. Methods: clinical, roentgenologic, computertomographic, magnetic resonance tomographic, mathematical modeling using finite element method and statistical ones. The character of the effects of spinal canal trefoil form and arthritic narrowing of root canal on clinical course of lumbar spine degenerative diseases has been determined. The diagnostic value of particular clinical symptoms and syndromes in the process of diagnostics of arthritic degenerative stenosis of root canal depending on the level of stricture formation has been detected. For the first time the special features of lumbar spine canal structure, predisposing to the development of lateral arthritic degenerative stenosis, have been revealed and the innate character of these peculiarities has been proved. We've developed a method of detection of vertebrae articular processes space orientation and have built a mathematical model of lumbar spine with the help of finite element method. Anatomical peculiarities of facet joint which cause unfavorable tensions of articular processes leading to the development of lateral arthritic degenerative stenosis have been detected. Mechanisms of root canal stricture formation under spondylarthrosis influence have been studied. Quantitative and qualitative diagnostics criteria according to clinical data and data of roentgenometry and computer tomography have been revealed. The diagnostic value and information value of X-ray contrasting signs has been detected. The mentioned studies helped to understand some features of aetiology and pathogenesis of lateral arthritic degenerative stenosis of lumbar spine and its effect in the clinical course of other degenerative diseases of lumbar spine. New information on pathogenesis of the disease allowed us to present the connection of structure functional changes of vertebral segment with clinical symptomatology more exhaustively. It gave us an opportunity to update diagnostics and to approach the treatment of lumbar spine degenerative diseases, their manifestations and effects from new positions. The developed algorithm of diagnostics of lumbar spine lateral arthritic stenosis by means of the study of clinical manifestations, development mechanisms, quantitative and qualitative computer tomography and

magnetic resonance tomography signs allowed us to reduce the number of unsuccessful surgical interventions with lumbar spine degenerative diseases; helped with zone determining and planning the necessary size of surgical decompression. The results of clinical researches have been introduced into the work of SE "Sytenko institute of spine and joint pathology AMS Ukraine" departments; they have also been included in the teaching materials of traumatology and orthopedics subdepartment of Kharkov Medical Academy Postgraduated Education and adopted by clinical practice of traumatological centre in Kharkov Regional Clinical Hospital of Traumatology, and traumatology and orthopedics subdepartment of Kharkov Municipal Multisectoral Hospital №18. Traumatology and orthopedy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радченко В.О.
2. Radchenko V.A.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко С.Д.
2. Шевченко С.Д.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бур'янов О.А.
2. Бур'янов О.А.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Корж М.О.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Корж М.О.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.